

Crna Gora

JU Centar za socijalni rad za opštinu Herceg Novi

Broj:09/2021-
Herceg Novi, januar 2021. godine

JU CENTAR ZA SOCIJALNI RAD ZA OPŠTINU HERCEG NOVI

PLAN RADA ZA 2021. GODINU

Polaznu osnovu za izradu plana rada razvoja socijalnih usluga u JU Centru za socijalni rad za opštinu Herceg Novi za 2021. god. čine relevantni usvojeni nacionalni strateški dokumenti na kojima se zasniva i reforma sistema socijalne zaštite u Crnoj Gori. Razvoj socijalne i dječije zaštite u Crnoj Gori odvija se putem reformskih procesa koji se temelje na međunarodnim normama i ciljevima socijalnog razvoja društva, radi što kvalitetnije zaštite ranjivih društvenih grupa.

U sistemu socijalne i dječije zaštite Centar za socijalni rad je prepoznat kao ustanova koja prvenstveno obezbjeđuje i neposredno pruža usluge socijalne i dječije zaštite, organizuje i preduzima mjere u prevenciji i rješavanju socijalnih problema, vodi evidenciju i prikuplja dokumentaciju o svim korisnicima socijalno zaštitnih prava, kao i materjalnom položaju porodica korisnika sa svoje teritorije.

JU Centar za socijalni rad za opštinu Herceg Novi, kao ustanova socijalne i dječije zaštite i kao organ starateljstva, nastojat ce da i u 2021 godini realizuje svoje planove obezbjeđujući socijalnu sigurnost i osnovne potrebe građana, koji se nađu u stanju socijalne potrebe.

U prethodnom periodu Centar za socijalni rad za opštinu Herceg Novi je uz podršku Ministarstva rada i socijalnog staranja nastojao da unapređuje integrativni sistem socijalne zaštite i da ostvaruje veoma dobru saradnju sa svim institucijama sa ciljem očuvanja i poboljšanja kvaliteta života ranjivih, marginalizovanih pojedinaca i grupa, osposobljavanje za samostalan produktivan život u zajednici i predupređenje dugotrajne zavisnosti od socijalnih potreba.

Reforma sistema socijalne i dječije zaštite prije svega je bila usmjerena na uspostavljanje mehanizma koji garantuju adekvatan nivo socijalne zaštite, jednake mogućnosti u

ostvarivanju prava za sve građane, zaštitu najranjivijih grupa, kao i mehanizama zabrane socijalnog isključivanja i diskriminacije. Okosnicu reforme predstavlja uvodjenje informacionog sistema socijalnog staranja koji je omogućio umrezavanje svih relevantnih institucija potrebnih u postupcima i procesima radi ostvarivanja prava iz oblasti socijalne i dječije zaštite.

Planiranjem mjera i razvojem usluga socijalne i dječije zaštite, utvrđenim kroz zakonske i podzakonske akte, kao i donesenim strategijama i sporazumima, Centar će u narednom periodu biti jedna od osnovnih spona u omogućavanju i ostvarivanju socijalnih potreba građana u Herceg Novom.

Plan rada Centra za socijalni rad za opštinu Herceg Novi za 2021 god se bazira na: Zakonu o socijalnoj i dječijoj zaštiti, Porodičnom zakonu, nacionalnoj strategiji razvoja socijalne i dječije zaštite, kao i ostalim podzakonskim aktima koji regulišu socijalnu oblast.

Primjenjujući standarde razvijenih država Evrope, naša zemlja kontinuirano preduzima sve potrebne mjere u cilju izgradnje funkcionalnog, ekonomski stabilnog i humanog društva, sa visokim stepenom zaštite ljudskih prava i sloboda. U smislu naprijed navedenog, Cma Gora ima obavezu da sprovodi, i u praksi implementira normative i standarde utvrđene brojnim međunarodnim dokumentima.

Naša država je u prethodnom periodu pristupila sveobuhvatnoj reformi socijalne i dječije zaštite, koja je rezultirala donošenjem niza važnih dokumenata.

Osnovna smjernica reforme je izgradnja institucija i mehanizama socijalne integracije, koja svim građanima omogućava da u potpunosti ostvare svoja prava na ravnopravnoj osnovi, bez diskriminacije, uz potpuno uvažavanje svih oblika različitosti.

Tako je u posljednje tri godine donijeto i usvojeno više važnih dokumenata, kojima država nastoji da u nasirem smislu unaprijedi sistem socijalne i dječije zaštite.

Dakle, radi se o sljedećim dokumentima: Strategija zaštite od nasilja u porodici za period 2016 - 2020.god; Strategija za integraciju lica sa invaliditetom u Cmoj Gori za period 2016 - 2020.god;

Strategija za prevenciju i zaštitu djece od nasilja za period 2017 2021.god; Strategija razvoja sistema socijalne zaštite starijih za period 2018 2022.god; Strategija za ostvarivanje prava djeteta za period 2019 - 2023.god.

Sveobuhvatnom reformom sistema socijalne i dječije zaštite, dat je prioritet uspostavljanju mehanizama koji garantuju adekvatan nivo socijalne zaštite, jednake mogućnosti za sve građane, zaštitu najranjivijih grupa, kao i razvijanje i unapređenje mehanizama zabrane socijalne diskriminacije.

U skladu sa planom i programom rada Ministarstva rada i socijalnog staranja za 2021 god. Centar ce posebnu pažnju posvetiti organizovanju češćih tematskih sastanaka i tribina o određenim pravima i uslugama, kao i većoj prisutnosti stručnih radnika u lokalnoj zajednici (opštini, mjesnim zajednicama, naseljima, javnim ustanovama), kako bi se na adekvatan način i blagovremeno pružila podrška licima u stanju različitih socijalnih potreba.

S obzirom da je problematika rada kao i obim prava koje pruža Centar za socijalni rad vrlo obiman i kompleksan, kao da i u većini slučajeva se radi sa osjetljivom populacijom korisnika, zaposleni ce i u 2021 godini primjenjevati različite metode socijalnog, pedagoškog, psiholoskog i drugog stručnog rada kao i upravnih postupaka.

Takođe, uporedno sa planiranim aktivnostima vršiće se i kontinuirana obuka i usavršavanje voditelja slučaja za pojedine oblasti djelokruga rada. U 2021 godini će se nastaviti sa preispitivanjem poslovne sposobnosti lica smještenih u ustanovama socijalne i dječije zaštite, kao i učešća u cijenu koštanja usluga korisnika smještenih u institucijama. Aktivno će se posvetiti zaštiti izmještanja djece i njihovom smještanju u institucije, pogotovo djece mlađe od 5 god., i to kroz osnaživanje bioloških porodica, a u skladu sa najboljim interesima samog djeteta.

Centar za socijalni rad je specijalizovana ustanova u sistemu socijalne i dječije zaštite koja predstavlja bazu stručnog rada i koja svojim radom zadovoljava najrazličitije potrebe građana u sprečavanju uzroka i otklanjanju posledice socijalnih slučajeva i različitih oblika nasilja u Hercegovskoj opštini.

U narednoj godini centar će se baviti pitanjima socijalne zaštite svih ranjivih kategorija, sa posebnim osvrtom na zastiti djece i mladih, odraslih i starih lica, osoba sa invaliditetom, kao i spriječavanja bilo kog oblika nasilja u porodici na područja opštine Herceg Novi.

Centar ce se u djelokrugu svoga rada baviti i praćenjem i proučavanjem socijalnih potreba i problema, iniciranjem i organizovanjem preventivnih aktivnosti.

Posebna pažnja ce se posvetiti i jačanju među-institucionalne saradnje i bolje koordinacije između institucija sistema u prevenciji i zaštiti od nasilja kroz jasno definisane i usklađeno postupanje svih institucija i organizacija u sistemu zaštite i prevencije nasilja (u skladu sa potpisanim Protokolom a postupanju, prevenciji i zastitl nasilja nad ženama i nasilja u porodici). Centar za socijalni rad Herceg Novi ce i u narednom periodu omogućiti bolje i efikasnije djelovanje multidisciplinarnnih timova kroz brzo, koordinisano zajedničko djelovanje svih aktera (relevantnih institucija i organizacija direktno angažovanih na konkretnom predmetu nasilja).

Obzirom na razuđenost Opštine Herceg Novi koja se prostire od Igala do Kamenara, sa velikim međusobnim rastojanjem između naselja, Centar će u skladu sa članom 3 Pravilnika o organizaciji, normativima, standardima i načinu rada Centra za socijalni rad ("Sl. list CG", br. 58/2013, 30/2015, 17/2016 i 43/2019) kojim je propisano:

"U većim naseljima udaljenim od sjedišta Centra, mogu se organizovati kancelarije." nastojati otvoriti istu/e kako bi se na najbolji mogući način zadovoljile potrebe građana.

U toku 2021 godine Centar će donositi odluke o ostvarivanju prava korisnika i pružati usluge korisnicima u skladu sa Zakonom o socijalnoj i dječijoj zastiti i propisima donetim na osnovu zakona, kao i u skladu sa normativima i standardima utvrđenim Pravilnikom organizaciji normativima i nacina rada CSR, kao i Pravilnika o blizim uslovima za ostvarivanje osnovnih materijalnih davanja iz socijalne i dječije zastite, što podrazumeva savremeni metodski pristup socijalnog rada i vođenje slučaja kroz kordinaciju procesa pružanja usluga. Sve to podrazumeva aktivnosti procene, aranžiranja pristupa uslugama, kordinacija i nadgledanja usluga koje treba da odgovore na potrebe ranjivih kategorija drustva, od strucnih radnika u Centru.

Sveobuhvatna i kontinuirana reforma Centra za socijalni rad, kao ustanove, je neophodna pretpostavka unapređenja kompletnog sistema socijalne i dječije zastite u Cmoj Gori. Cilj kome ovaj sistem teži je unapređenje kvaliteta života i osnaživanje za samostalan i produktivan zivot pojedinca i porodice.

Vrijeme u kome živimo nameće koncept kombinovane socijalne politike, koja podrazumijeva pluralizam socijalnih programa, projekata i usluga, u kojima osim državnih ustanova i lokalne zajednice, mogu participirati i organizacije civilnog društva, Sve navedeno nameće ozbiljnu potrebu da se Centar za socijalni rad, pozicionira na način da uspješno odgovori na mnogobrojne zahtjeve, koji će se u narednom periodu pred njega postaviti.

Plan je sačinjen na osnovu preliminarne analize izvještaja o radu CSR HN za 2020 god.

JU Centar za socijalni rad u Herceg Novom – kao javna ustanova socijalne zaštite u Herceg Novom će i u narednom periodu pružati sve vrste usluga koje su zastupljene kroz određena prava definisana zakonima na nacionalnom nivou. Svako lice koje se obrati Centru biće profesionalno primljeno, dobiće adekvatnu informaciju i pomoć bez obzira na polne, starosne, statusne, vjerske, nacionalne, političke i druge razlike. Shodno navedenim ciljevima, neophodno je u narednom periodu intenzivno raditi na sledećem:

KORISNICI PRAVA I USLUGA SOCIJALNE I DJEČIJE ZAŠTITE

Zakonom o socijalnoj i dječijoj zaštiti definisano je da je socijalna i dječija zaštita djelatnost kojom se obezbjeđuju i ostvaruju mjere i programi namjenjeni pojedincu i porodici sa nepovoljnim ličnim ili porodičnim okolnostima, koji uključuju podršku, prevenciju i pomoć u zadovoljenju osnovnih životnih potreba. Centar za socijalni rad Herceg Novi će i u 2021 god. imati za cilj unapređenje kvaliteta života i osnaživanje za samostalan i produktivan život pojedinca i porodice.

U ostvarivanju ciljeva socijalne i dječije zaštite, kao što je i propisano zakonom, posebno će se štititi dvije grupe korisnika:

Djeca i mladi

U okviru kategorije maloljetnih korisnika posebno se štiti djete koje je: bez roditeljskog staranja; čiji roditelji nisu u stanju da se o njemu stara; sa smetnjama i teškoćama u razvoju; sa problemima u ponašanju; koje zlorabljiva alkohol, drogu ili druga opojna sredstva; koje je žrtva zlostavljanja, zanemarivanja, nasilja u porodici ili kod kojeg postoji opasnost da će postati žrtva; žrtva trgovine ljudima; kojem roditelji nisu saglasni oko načina vršenja roditeljskog prava; koje se zatekne van mjesta prebivališta bez nadzora roditelja, usvojioca ili staratelja; trudnica bez porodične podrške i odgovarajućih uslova za život; samohrani roditelj sa djetetom bez porodične podrške i odgovarajućih uslova za život; kojem je uslijed posebnih okolnosti i socijalnog rizika potreban odgovarajući oblik zaštite. U kategoriji mladih lica posebno se štite mlado lice koje je bilo dijete bez roditeljskog staranja; kojem je uslijed posebnih okolnosti socijalnog rizika potreban odgovarajući oblik socijalne zaštite, mlado lice:- koje je bilo dijete bez roditeljskog staranja;- kojem je uslijed posebnih okolnosti i socijalnog rizika potreban odgovarajući oblik socijalne zaštite.

Odrasli i stari

U okviru kategorije odraslih i starih, posebno se štiti lice koje zlorabljiva alkohol, drogu ili druga opojna sredstva; koje je žrtva zanemarivanja, zlostavljanja, eksploatacije i nasilja u porodici ili kod kojeg postoji opasnost da će postati žrtva; žrtva trgovine ljudima; koje je beskućnik; trudnica bez porodične podrške i odgovarajućih uslova za život; samohrani

roditelj sa djetetom bez porodične podrške i odgovarajućih uslova za život; kojem je uslijed posebnih okolnosti i socijalnog rizika potreban odgovarajući oblik zaštite.

Najbitniji pokazatelji fluktuacije socijalnih potreba se ogledaju kroz broj stanovnika na teritoriji opštine Herceg Novi, migracijske faze Crnogorskih i stranih državljana, povećan broj nezaposlenih, veliki broj korisnika prava svih socijalnih kategorija koje su u porastu, porast broja djece bez odgovarajućeg roditeljskog staranja, veliki broj porodica sa poremećajima u porodničnim odnosima, porast broja djece i mladih u sukobu sa zakonom, porast svih oblika nasilja u porodici i dr.

Centar za socijalni rad je specijalizovana ustanova u sistemu socijalne i dječije zaštite koja predstavlja bazu stručnog rada i koja svojim radom zadovoljava najrazličitije potrebe građana u sprečavanju uzroka i otklanjanju posledice socijalnih slučajeva i različitih oblika nasilja u Hercegnovskoj opštini.

U narednoj godini centar će se baviti pitanjima socijalne zaštite svih ranjivih kategorija, sa posebnim osvrtom na zastiti djece i mladih, odraslih i starih lica, osoba sa invaliditetom, kao i spriječavanja bilo kog oblika nasilja u porodici na području opštine Herceg Novi.

Centar ce se u djelokrugu svoga rada baviti i praćenjem i proučavanjem socijalnih potreba i problema, iniciranjem i organizovanjem preventivnih aktivnosti.

U toku 2021 godine Centar će donositi odluke o ostvarivanju prava korisnika i pružati usluge korisnicima u skladu sa Zakonom o socijalnoj i dječijoj zaštiti i propisima donetim na osnovu zakona, kao i u skladu sa normativima i standardima utvrđenim Pravilnikom organizaciji normativima i nacina rada CSR, kao i Pravilnika o blizim uslovima za ostvarivanje osnovnih materijalnih davanja iz socijalne i dječije zastite, što podrazumeva savremeni metodski pristup socijalnog rada i vođenje slučaja kroz kordinaciju procesa pružanja usluga. Sve to podrazumeva aktivnosti procjene, aranžiranja pristupa uslugama, kordinacija i nadgledanja usluga koje treba da odgovore na potrebe ranjivih kategorija društva, od stručnih radnika u Centru.

JU Centar za socijalni rad u Herceg Novom – kao javna ustanova socijalne zaštite u Herceg Novom će i u narednom periodu pružati sve vrste usluga koje su zastupljene kroz određena prava definisana zakonima na nacionalnom nivou. Svako lice koje se obrati Centru biće profesionalno primljeno, dobiće adekvatnu informaciju i pomoć bez obzira na polne, starosne, statusne, vjerske, nacionalne, političke i druge razlike. Shodno navedenim ciljevima, neophodno je u narednom periodu intezivno raditi na sledećem :

Zaštita djece i mladih bez roditeljskog staranja

Centar za socijalni rad za opštinu Herceg Novi , na osnovu utvrđenih standarda iz strategije za razvoj hraniteljstva u Crnoj Gori ce kontinuirano težiti za zbrinjavanjem djece bez roditeljskog staranja , a u cilju ostvarivanja najboljeg interesa djeteta izborom hraniteljske porodice iz kruga srodničkih, odnosno nesrodničkih hraniteljskih porodica, koje imaju opštu podobnost za hraniteljstvo i koje ispunjavaju uslove za bavljenjem hraniteljstva.

Samo u nužnim situacijama će se vršiti smeštaj djece u ustanove socijalne i dječije zaštite, ukoliko je prema procjeni stručnih radnika taj oblik zaštite najcelishodnij.

Primjena odgovarajućeg oblika zaštite se obezbeđuje djetetu uz poštovanje i

primena odredaba odgovarajućeg zakona, podzakonskog akta, kao i instrukcija nadležnog Ministarstva.

Dugogodišnja istraživanja su pokazala da se smještanjem u institucije djeca izlazu riziku od zaostajanja u psihološkom, emotivnom i fizičkom razvoju u odnosu na svoje vršnjake, a to im se može nadomjestiti jedino negom i prijeko potrebnom toplinom porodičnog doma.

Upravo iz tih razloga, naš cilj i topla preporuka je da svakom djetetu treba obezbjediti da se razvija i odrasta u toplini i sigurnosti porodičnog okruženja, onakvom kakvom ni najuslovnija institucija sa najposvećenijim osobljem ne može da mu pruži.

Permanentno će se raditi na podsticanju i održavanju ličnih odnosa između roditelja i djeteta kao i drugih srodnika bliskih djetetu, ukoliko je to u najboljem interesu djeteta.

Centar za socijalni rad je na mnogobrojnim javnim tribinama i medijskim obraćanjima, uspješno afirmisao hraniteljstvo kao oblik socijalne zaštite djece bez adekvatnog roditeljskog staranja. Takodje, zaposleni stručni radnici će i u narednom periodu uložiti veći napor za iznalaženje što stimulativnije porodične sredine za djecu bez adekvatnog roditeljskog staranja, motivisanjem odgovornih građana za obavljanje hraniteljske uloge. Djeca bez roditeljskog staranja prije smještaja u hraniteljsku porodicu će se sistematski pripremiti za smještaj kao i njihova prirodna porodica iz koja se izdvaja. Pripremne aktivnosti usmerene na djecu i prirodne porodice, će se artikulirati kroz plan pripreme.

Centar od momenta smještaja djece pomaže roditeljima da angažuju sopstvene snage u rešavanju problema i da stvore uslove za povratak djeteta u prirodnu porodicu (savetodavni rad, materijalna davanja, upućivanja i posredovanje kod drugih službi i institucija u lokalnoj zajednici)

Centar će tokom 2021 godine nastaviti sa pokretanjem postupka za lišavanje roditeljskog prava ako i pored preduzetih aktivnosti na osnaživanju prirodne porodice utvrdi da roditelji ne prihvata da se stara o svom djetetu ili su okolnosti bioloških roditelja takve da nikako nije moguće zadovoljiti potrebe djece da žive sa svojim roditeljima (ovo pravo djece se može ograničiti jedino sudskom odlukom kada je to u najboljem interesu deteta).

Vršiti će se i stalno unapređenje saradnje sa svim društvenim činiocima (osnovne škole, srednje škole, domovi zdravlja, predškolske ustanove, Zavod za zapošljavanje, koji su od presudnog značaja za razvoj dece na porodičnom smeštaju i formiranje mreže podrške hraniteljskim porodicama. Zaštita dece pod starateljstvom će se sistematski planirati, pratiti i revidirati kroz artikulisan plan staranja i kontinuirano će se pratiti obavljanje starateljske dužnosti staratelja u zaštiti interesa djece.

NASILJE U PORODICI

Nasilje u porodici predstavlja ozbiljan problem, koji je prošao dug put u načinu prepoznavanja: od privatnog problema same porodice, preko javnozdravstvenog problema, do ozbiljnog društvenog problema i kršenja osnovnih ljudskih prava. Događa se u svim društvima, unutar porodice ili partnerskih odnosa, bez obzira na starost, klasu, obrazovni status, vjersku i / ili političku pripadnost. Uključuje brojne različite oblike kao što su fizičko, psihičko, seksualno i ekonomsko nasilje, a svi ti oblici mogu se razlikovati i s obzirom na težinu.

Na osnovu člana 17 u vezi člana 5 stav 1 Zakona o zaštiti od nasilja u porodici u CSR Herceg Novi formiran je Multidisciplinarni tim za prevenciju i zaštitu od nasilja u porodici, sa zadatkom da se unaprijedi komunikacija stručnih službi u lokalnoj zajednici angažovanih na pružanju zaštite žrtvama porodičnog nasilja.

Ciljevi Multidisciplinarnog operativnog tima za prevenciju i zaštitu od nasilja u porodici će se sprovesti i u 2021 ož godini i to kroz:

- a) zaštita u pojedinačnim slučajevima nasilja nad djecom i nasilja u porodici;
- b) unapređenje i obezbjeđivanje koordinisane međusektorske saradnje između članova tima i sektora;
- c) razvijanje mreže podrške u lokalnoj zajednici;
- d) podizanje svijesti o problemima korisnika.

Mjere koje će stručni radnici Centra preduzimati u 2021 godini su: Određivanje voditelja slučaja, uređenje procjene rizika, prijava slučaja policiji, postavljanje staratelja, savjetodavna pomoć, pravna pomoć, psihološka podrška, smještaj u sklonište, udaljenje nasilnika iz stana ili drugog prostora za stanovanje, pokretanje postupka pred sudom itd.

Centar će u 2021 godini raditi na projektu i razvijanju servisa za podršku žrtvama porodičnog nasilja za teritoriju opštine Herceg Novi – urgentni smještaj za žrtve porodičnog nasilja. Realizacijom urgentnog smještaja žrtvama će biti pružena intenzivna psiho-socijalna podrška i razvijen plan daljih aktivnosti i procedura, uz punu participaciju žrtve. Tokom trajanja urgentnog smještaja za žrtve porodičnog nasilja biće obezbjeđeni neophodni uslovi za nesmetano zadovoljenje osnovnih životnih potreba (ishrana, održavanje higijene, odjeća i obuća i drugo).

ZAŠTITA ODRASLIH I LICA SA INVALIDITETOM

Zaštita i pomoć odraslih i lica sa odredjenom stepenom invalidnosti će se u 2021. godini odvijati na osnovu razlicitih socio ekonomskih postupaka, kao i metoda vođenja slučaja u zaštiti odraslih i starih lica. Teška društvena situacija i nizak socio-ekonomski položaj građana onemogućavaju kvalitetnu brigu građana o svojim starijim srođnicima, kao i licima sa invaliditetom, koji ni sami nisu u mogućnosti da sebi pruže kvalitetne i zdrave uslove života. U narednom periodu za očekivati je znatno povećanje zahteva za Licnu invalidninu, dodatak za njegu i pomoc, kao i smještaj odraslih i starih u ustanove socijalne i dječije zaštite. Socijalna zaštita i pomoć će se realizovati u skladu sa poštovanjem pozitivnih propisa. Nadalje će se pratiti adekvatnost primenjenih oblika zaštite lica smeštenih u dom ili u hraniteljske porodice kroz redovne obilaskе korisnika i sačinjavanje zajedničkih planova zaštite.

Takođe će se i dalje sprovesti starateljska zaštita imovine i lica lišenih poslovne sposobnosti, kao i stavljanje pod starateljstvo licima koja nisu sposobna da zaštite vlastita prava i interese.

S obzirom da je kod velikog broja građana prisutan pad životnog standarda, očekujemo da će se u narednoj godini povećati broj zahteva građana za jednokratnom novčanom pomoći.

I u narednoj godini Centar će, u cilju efikasnije pomoci, održavati saradnju sa svim važnim društvenim činiocima lokalne zajednice u: Opštini, Poreskoj upravi, Katastra nepokretnosti, Mjesnim zajednicama, Domom zdravlja, Bolnica na širem području, Ustanova za smještaj odraslih i starih, Udruženje penzionera i dr.

Preventivna delatnost u zaštiti odraslih, starih i lica sa invaliditetom

Težak društveno ekonomski položaj u kojem se nalazi određeni broj stanovnika opštine Herceg Novi, doveo je do pojave novih i porasta već prisutnih socijalnih problema.

Centar za socijalni rad ostvarujući jednu od svojih funkcija-praćenjem i proučavanjem socijalnih potreba i problema koji se ostvaruje vođenjem evidencije i dokumentacije o korisnicima socijalne zaštite, neposredno praćenje socijalnih problema po mjesnim zajednicama, prikupljanje podataka, predstavlja osnovu za preventivnu delatnost. Takođe značajnu ulogu u efikasnoj preventivnoj delatnosti u zajednici ima i uključivanje svih lokalnih aktera.

U cilju sprečavanja nastanka ili ublažavanja uzroka koji dovode do određenih socijalnih potreba i problema kao i saniranje posledica Centar će naredne godine posvetiti veliku pažnju preventivnim aktivnostima sa akcentom na:

-Rad na psiholosko socijalnoj podršci starim, hronično obolelim i osobama sa invaliditetom

-Pomoć i podrška porodici za brigu o svojim starijim članovima

SMJEŠTAJ U USTANOVE SOC.I DJEČIJE ZAŠTITE

Smještaj u ustanovu obezbjeđuje se djeci i mladima, trudnici, samohranom roditelju sa djetetom do navršene treće godine života, licu sa invaliditetom i starom licu, kojima se ne može obezbjediti ili nije u njihovom najboljem interesu ostanak u porodici ili usluge podrške za život u zajednici ili porodični smještaj-hraniteljstvo ili porodični smještaj.

Smještaj djeteta u ustanovu obezbjedit će se u slučaju kada centar za socijalni rad ustanovi da se ne može obezbjediti ostanak djeteta u porodici, kroz pružanje podrške porodici, odnosno ne može se obezbjediti porodični smještaj-hraniteljstvo, odnosno nije u najboljem interesu djeteta.

Za sve korisnike usluga smještaja u ustanovama u Crnoj Gori, Centar za socijalni rad Herceg Novi je izradio individualne planove zaštite, koji su redovno revidirani na sastancima sa pružaocima usluga, a sve u cilju kvalitetnije zaštite korisnika.

Kao i u prethodnom periodu, i u 2021. godini realizovati ce se posjeta štićenicima koji su smješteni u ustanovama i u Republici Srbiji :

-Zavodu za smještaj odraslih lica »Male pčelice« Kragujevac; Domu za smještaj odraslih lica » Kulina« i Gerontološkom centru »Jelenac« u Aleksincu.

PORODIČNI SMJEŠTAJ-HRANITELJSTVO

Usluga porodičnog smještaja-hraniteljstva i porodičnog smještaja obezbjeđuje se djeci i mladima, odnosno odraslim i starim licima, u skladu sa zakonom o socijalnoj i dječijoj zaštiti i zakonom kojim se uređuju porodični odnosi.

Porodični smještaj-hraniteljstvo i porodični smještaj obezbjeđuje se kao:

- 1) standardni smještaj;
- 2) smještaj uz intenzivnu ili dodatnu podršku;
- 3) urgentni smještaj;
- 4) povremeni smještaj.

Porodični smještaj-hraniteljstvo je privremeni oblik zaštite djeteta koje nema adekvatno roditeljsko staranje. Hraniteljska porodica njeguje dijete, brine se o njegovom zdravlju, vaspitanju i obrazovanju, pružajući mu neophodnu toplinu porodičnog doma.

Za razliku od usvojenja kod kojeg se stvara veza koja je jednaka onoj koja postoji između roditelja i djece, hraniteljstvo prvenstveno predstavlja privremeni oblik zaštite djeteta u periodu dok se njegova porodica ne rehabilituje i bude spremna za njegov povratak. Država obezbjeđuje naknadu za angažovanje hranitelja i boravak djeteta u hraniteljskoj porodici.

Centar će i u 2021 godini pružiti podršku osobama kojima je ovaj vid podrške potreban, uz stalnu afirmaciju i razvoj pružalaca usluga porodičnog smještaja -hraniteljstva.

Takodje, stručno osposobljeni radnici Centra, će vršiti kontrolu i pružati podršku hraniteljskim porodicama kroz obezbjeđivanje usluga savjetodavnog i edukativnog rada, kao i organizovanjem obuka za hranitelje u grupnom radu.

Aktivnosti koje će pratiti i podržavati hraniteljsku porodicu i u narednom periodu su: obezbjeđivanje redovnog procesa nadgledanja; informisanje hranitelja i djece (da primjenjuju adekvatne vaspitne mjere i ne koriste fizičko kažnjavanje djece, imaju jasne smjernice za hranitelje u kriznim situacijama i drugo); savjetovanje hranitelja; kontinuirana procjena potreba djece; sačinjavanje individualnih planova zaštite; organizovanje obuke; izrada periodičnih izvještaja o naprijedovanju djece i ostvarivanju svrhe hraniteljstva; koordiniranjem mreže podrške djeci i porodici; procijena i izrada izvještaja o procjeni hraniteljskih porodica i dr.

OSNAŽIVANJE BIOLOŠKIH PORODICA I SPRIJEČAVANJA SMJEŠTANJA U INSTITUCIJE

Sam pristup u procesu zaštite djece u Crnoj Gori značajno je unaprijeđen u proteklom periodu, gdje je definisano da se djeca mladja od tri godine ne smještaju u instituciju. Navedena zakonska rješenja, edukacija stručnih radnika, različite kampanje, kao i brojni drugi faktori doprinijeli su tome da trenutno u institucijama ne borave djeca uzrasta od 0 do 3 godine.

U okviru projekta Reforme socijalne i dječije zaštite u toku poslednjih godina učinjeni su naporu na razvoju servisa za podršku porodicama i smanjenju broja djece u institucijama socijalne i dječije zaštite te jačanju potencijala porodica kako bi djeca ostala u svojim prirodnim porodicama. Stručni radnici Centra za socijalni rad, će se kao i do sada, fokusirati i na porodice koje su u krizi da bi eventualno spriječile izdvajanje djeteta iz porodice uz istovremen rad na izgradnji resursa, koji će omogućiti biološkim porodicama da razviju svoje snage kako bi djeca, posebno ona mladja od 3 godine, rasla i razvijala se u toplom porodičnom okruženju, i to na način da se :

- Spriječi izmještanje djeteta iz svoje porodice i unaprijedi funkcionisanje biološke porodice
- Pomogne u procesu reintegracije djeteta u svoju porodicu, koje je bilo privremeno smješteno u instituciju, hraniteljstvo ili kod srodnika;
- Pravovremeno reaguje na rizične situacije u porodici u smislu prevencije nasilja, zanemarivanja i zlostavljanja,

- Pomogne na način pružanja adekvatne zaštite i podršku djetetu i porodici, a u najboljem interesu djeteta.

Centar će i u 2021 godini nastaviti sa pokretanjem postupka za lišavanje roditeljskog prava ako i pored preduzetih aktivnosti na osnaživanju prirodne porodice utvrdi da roditelji ne prihvata da se stara o svom djetetu ili su okolnosti bioloških roditelja takve da nikako nije moguće zadovoljiti potrebe djece da žive sa svojim roditeljima (ovo pravo djece se može ograničiti jedino sudskom odlukom kada je to u najboljem interesu deteta).

POSLOVI STARATELJSTVA

Rad stručnog tima za starateljstvo ovog Centra za socijalni rad, kao nadležnog organa starateljstva, normiran je odredbama Porodičnog zakona Crne Gore (Sl.list RCG br.1/2007) kojima je uređena nadležnost i postupak organa starateljstva prema maloljetnim licima, nad licima kojima je potpuno ili djelimično oduzeta poslovna sposobnost i starateljstvo za posebne slučajeve.

Centar za socijalni rad, kao organ starateljstva će i nadalje pružati odgovarajuće oblike podrške i stručne pomoći i zaštite prava uključujući i pokretanje postupka za ograničenje i lišenje roditeljskog prava, u cilju najboljeg interesa djeteta.

Djelatnost ovog organa starateljstva, odnositi će se u najvećoj mjeri na:

- procjene i davanje mišljenja u vezi sa imovinom, pravima ili interesima maloljetnika po zahtjevu zakonskih staralaca uz uvažavanje mišljenja djece, na osnovu čl.67 Porodičnog zakona
- postavljanje staraoca licima kojima je oduzeta poslovna sposobnost, i vršenje redovnih aktivnosti prema svim licima iz ove kategorije evidentiranim u CSR Herceg Novi, kao i njihovo zastupanje u ostvarivanju zakonom predviđenih prava i interesa
- postavljanje posebnog staraoca i zbrinjavanje maloljetnika u prekršaju ili riziku, zatečenih na području iz nadležnosti ovog Organa starateljstva bez roditeljskog staranja
- postupanje po zamolnicama drugih organa, sudova ili centara
- Postupak pred sudom u sporovima o očinstvu i materinstvu
- Postupak pred sudom radi produženja roditeljskog prava

ZAŠTITA DJECE I OMLADINE SA PROBLEMIMA U PONAŠANJU

Problem maloljetničke delikvencije je izuzetno kompleksan i zato se o uslovima koji pogoduju razvoju delikventnog ponašanja i dolaženju u sukob sa zakonom govori kao o multifaktorskoj i multideterminisanoj pojavi.

Ponašanje kojim djeca i mladi dolaze u sukob sa zakonom zajednice u kojoj žive predstavlja ozbiljan problem, koji može imati niz negativnih posljedica za mladu osobu i društvo.

Jedna od obuhvatnih i široko primjenljivih definicija prestupništvo mladih određuje kao ponašanje kojim se krše pravne ili moralne norme društva, a koje izaziva spontano ili organizovano društveno reagovanje u namjeri da se zaštite društvena dobra i vrijednosti, kao i akteri (žrtva i počinitelac) takvog ponašanja.

Djelokrug rada Centra za socijalni rad u postupanju prema maloljetnicima obuhvata široki spektar poslova koji kao zajedničku karakteristiku imaju zaštitu djece i omladine.

Zaštita djece i omladine u sukobu sa zakonom je jedan od značajnih segmenata rada voditelja slučaja za djecu i mlade, ili članova tima kada je riječ o kompleksnijim slučajevima, pri čemu je cjelokupni spektar rada sa djecom i mladima znatno širi, uključujući zaštitu djece i omladine bez roditeljskog staranja; zaštitu djece i omladine čiji razvoj je ometen porodičnim prilikama; zaštitu djece koja su žrtve zanemarivanja i zlostavljanja; zaštitu djece sa asocijalnim ponašanjem i djece pod rizikom; zaštitu djece i maloljetnika koji su oštećeni prekršajnim ili krivičnim djelom, kao i podršku djeci u različitim procedurama i postupcima, kako u CSR, tako i pred drugim organima. U ovoj grupaciji djece i mladih nalaze se i maloljetnici iz drugih opština unutar CG, kao i maloljetni strani državljani, otkriveni u pokušaju ilegalnog prelaska državne granice od strane pogranične policije, ili u drugim rizičnim okolnostima koje su dovele do uključivanja policije, a potom i Centra za socijalni rad.

Specifične karakteristike opštine Herceg Novi, kao primorske i pogranične opštine, paralelno sa opštom društvenom situacijom i povećanom pokretljivošću svih kategorija stanovništva, doprinose sve većoj izraženosti ovakve problematike, te je neophodno pažljivo planiranje i razrada strategija reagovanja, uz uključivanje svih relevantnih činioaca na opštinskom i državnom nivou.

Angažovanje stručnih lica CSR u pogledu zaštite maloljetnika stranih državljana, otkrivenih u ilegalnom prelasku državne granice, odnosi se na njihovo upućivanje, prevoz, pratnju i smještaj u Prihvatnu stanicu pri Centru "Ljubović" u Podgorici, što podrazumijeva niz vanrednih zadataka i obaveza (hitnost reagovanja, prekovremeni rad, angažovanje van radnog vremena i dr.), kao i dodatne, vanredne materijalne troškove.

POREMEĆENI BRAČNI I PORODIČNI ODNOSI

Bračna i porodična problematika u socijalnom radu i njeno rješavanje predstavljaju dio veoma obimnih, kompleksnih i specifičnih poslova i zadataka čiji nosilac je služba za djecu i mlade, odrasla i stara lica. U rješavanju ove problematike često je potrebno formiranje tima, koji po potrebi sačinjavaju socijalni radnik, psiholog, pedagog i pravnik.

Postojeća ekonomska kriza, nezaposlenost i osjećaj nesigurnosti u mnogim porodicama stvaraju specifičnu bračnu i porodičnu klimu i posljedično, specifične oblike ponašanja partnera i članova porodice.

U fokusu pažnje voditelja slučaja, odnosno stručnog tima, su djeca iz porodica sa poremećenim porodičnim odnosima i porodica u kojima se roditelji razvode. Iz godine u godinu sve je više djece koja u svom iskustvu imaju razvod roditelja.

Nerjetko se sukobi između roditelja nastavljaju i nakon završetka brakorazvodnog postupka. Najčešći razlozi sukoba vežu se uz izostanak dogovora roditelja u dijelu izdržavanja djeteta, kao i viđanja sa djetetom.

Pretežni dio aktivnosti voditelja slučaja, odnosno stručnog tima, odnosi se na pitanja vršenja roditeljskog prava, traženje najadekvatnijih modela održavanja ličnih odnosa između djece i roditelja sa kojim ne žive, ostvarivanja prava izdržavanja za djecu po presudama o razvodu braka, uključujući pomoć i podršku organa starateljstva u vezi sa vaspitanjem djece, kao i izdavanje raznih uvjerenja i potvrda u vezi sa statusnim pitanjima, uglavnom djece, na osnovu evidencija Centra.

Dio poslova u ovoj oblasti odnosit će se na preventivno savjetodavni rad sa licima koja su se samoinicijativno obratila za stručnu pomoć u cilju prevazilaženju porodičnih problema. Kroz savjetodavne i psihoterapijske usluge radilo se na uspostavljanju adekvatnijih modela porodičnog funkcionisanja, posebno na podsticanju bolje saradnje roditelja na planu roditeljstva.

STRUČNO OSPOSOBLJAVANJE ZAPOSLENIH

Potreba stalnog usavršavanja stručnih radnika sprovodiće se kroz kontinuirano učešće zaposlenih na predviđenim seminarima, kao i raznim obukama i treninzima u cilju upoznavanja sa novim metodama, propisima neophodnih za sto kvalitetnije i efikasnije usluge svim korisnicima kojima je pomoc potrebna.

RAD STRUČNIH SLUŽBI

Rad službi u Centru za socijalni rad ce i u 2021 godini biti na odgovarajuci način koordinisan na svim nivoima i djelatnostima rada. Medjusobna povezanost i saradnja službi će ce se nastaviti i imati će karakter kontinuiranosti u svim predmetima i postupcima, radi efikasnijeg ostvarivanja prava korisnicima u stanju socijalne potrebe. Takodje, vršiti će se i obavezna usavršavanja stručnih radnika i ujednačavanja metoda u obavljanju poslova u skladu sa zakonom.

S obzirom na planirani obim poslova, i omogućavanja ostvarivanja novih prava (naknada majkama sa 3-je i vise djece, uplata doprinosa, zdravstvenog osiguranja..), kao i usvojene nove protokole, memorandume i sporazume, uz neizostavnu saradnja sa NVO sektorom kroz različite projekte, prostorna infrastruktura Centra, kao i kadrovski kapaciteti su nedovoljni da bi u punoj mjeri obavljali sve planirane aktivnosti. Takodje treba uzeti u obzir i činjenicu da se povećava broj stanovnika uslijed migratornih kretanja i samom izgradnjom novih stambenih naselja, kao i da u ljetnjem periodu dolazi do višetrukog povećanja broja stanovnika sa različitim socijalnim potrebama i specifičnim problemima.

OSTALE AKTIVNOSTI

Pored poslova i obaveza koje proizilaze iz niza zakonskih i podzakonskih akata, Centar za socijalni rad za opstinu Herceg Novi ce u 2021 godini realizovati i obaveze koje se odnose na:

- Aktivnosti i rad na terenu i mjesnim zajednicama, uz planirane aktivnosti koje su u skladu sa potrebama gradjana u stanju socijalne potrebe.
- Jačanje saradnje sa svim zdravstvenim ustanovama, školama, upravom policije Herceg Novi, nevladinim organizacijama, udruženjima, mjesnim zajednicama, kao i ostalih ustanova koje učestvuju u realizaciji pomoći za gradjane iz oblasti socijalne i dječije zaštite.
- Građanima Herceg Novog pružati ce se blagovremene informacije kroz sredstva javnog informisanja, javna obavještenje i web portala.
- Terenskim radom, kao i dobijenim informacijama od mjesnih zajednica, centra za mentalno zdravlje, osnovnim i srednjim školama, udruženjima, nevladinih organizacija i drugih javnih ustanova i gradjanima, prikupljati će se informacije o osobama koje se, iz zdravstvenih ili nekih drugih razloga nisu u mogućnosti obratiti za pomoć Centru, te na temelju prikupljenih informacija preduzimati odredjene zakonom predvidjene aktivnosti u cilju njihove zaštite i/ili zbrinjavanja.

- Nastojati će se konstantno raditi na poboljšavanju položaja najugroženijih kategorija stanovništva, u skladu sa mogućnostima Centra.
 - Težiti će se unapredjenju kvaliteta rada u postupku obavljanja redovnih poslova i zakonom predviđenih obaveza, primjenom postojećih i savremenih metoda rada.
 - U skladu sa finansijskim kapacitetima i ljudskim resursima težiti će se unapredjenju organizacije rada i prilagodjavanje iste potrebama korisnika socijalne i dječije zaštite, kao i preuzimanju novih poslova koje proizilaze iz zakonskih odredbi.
 - Unapredjenjem tehničke i prostorne opremljenosti, omogućit će se i postizanje kvalitetnijeg i ekspeditivnog rada.
 - Centar za socijalni rad za opštinu Herceg Novi će u cilju permanentnog podizanja nivoa i pružanja usluga u skladu sa postavljenim standardima i propisanim procedurama, učestvovati na konferencijama, obukama i seminarima koji podržavaju različite oblike socijalne zaštite.
- Centar će nastojati i da:

- Poboljša nivo zaštite za posebno osjetljive grupe djece, odraslih i starih lica i poštovanje standarda najboljeg interesa porodice i posebno naranjivijih grupa, i to djece, invalidnih lica, odraslih i starih u stanju socijalne potrebe;
- Poveća efikasnosti stručnog rada i dostupnosti usluga korisnicima;
- Podigne profesionalne kompetencije stručnih radnika u socijalnoj zaštiti;
- Stvari bolje uslove za pružanje kvalitetnih, efikasnih usluga građanima;
- Uspostavi pluralizam usluga u partnerstvu vladinog i nevladinog sektora;

DIREKTOR

Vladimir Delić